

Aanwezig

█-

█ teamleider Interventies; █ directeur Bedrijfsvoering; █
ass. Officier van Justitie. █ plv. Hoofdofficier van Justitie was verhinderd wegens
ziekte.

Team Meting OMSB:

█ officierenpool; █ officierenpool; █ Auditgroep PaG.

OMSB 1-meting

Identiteitsvaststelling

In een groot deel van de dossiers is niet duidelijk hoe de ID-vaststelling heeft plaatsgevonden. Deze zou altijd in GPS moeten zitten. Het parket geeft aan dat de ID-staat meekomt met het PV en wordt ingescand. De ID-staat wordt niet apart gelabeld in het PV. Daaraan wordt vanuit █ wel het volgende toegevoegd. Het proces van het vaststellen van een identiteit is in elk opzicht een lastige klus die, als je het goed wilt doen, veel technische ondersteuning (vingerafdruk/iris scan) en (thans bij elk lid van het OM ontbrekende) expertise vergt. De vraag is dan ook of de term “ID-vaststelling” niet een vrij lege huls is die niet veel verder gaat dan het van (digitaal) papier vergelijken met (digitaal) papier om (vervolgens) – feitelijk zonder enige opleiding of kennis anders dan louter menselijk inzicht – komen tot een conclusie over de vraag of het dossier betrekking heeft op een met naam genoemde verdachte. En overigens wordt vanuit █ aangegeven dat in alle dossiers altijd duidelijk is hoe de identiteit werd vastgesteld. Deze vaststelling is dus niet separaat binnen GPS “gelabeld”, maar de ID-staat maakt onderdeel uit van het proces-verbaal.

Straftoemeting en strafeis

Het poco-formulier sluit weliswaar goed aan op de bevindingen van Knigge, maar de vragen m.b.t. het motiveren van de strafmaat worden vrijwel niet beantwoord. Bij de bepaling van de strafmaat speelt een praktische afdoening mede een rol. Zo kan het praktisch zijn om het bedrag van de geldboete, mits zulks niet al te zeer uit de pas loopt van de richtlijn ter zake het delict, aan te passen aan wat de verdachte bij zich heeft aan contacten. De assistent-OvJ geeft aan dat het invoeren van de strafmotivatie niet al te veel tijd kost. In de praktijk is dit niet meer dan een kwestie van knippen en plakken.

Het parket heeft besloten tot het opstellen van een tenlastelegging bij het opmaken van de OMSB. In de praktijk kunnen er echter goede redenen zijn om hiervan af te wijken, bijvoorbeeld als een verdachte direct aangeeft te zullen betalen. Vanuit de eisen die Knigge stelt dient het feit nader omschreven te worden, bij winkeldiefstal moeten bijvoorbeeld de weggenomen goederen omschreven worden.

Bij verzet wordt de herbeoordeling zeker vergemakkelijkt als er een tenlastelegging aanwezig is. De eis ter terechtzitting wordt niet bij voorbaat in GPS ingevoerd. Omdat GPS hierom vraagt wordt dan een fictieve straf ingevoerd, anders kan de beoordeling niet worden afgerond. Dit gebeurt pas

als mensen worden opgeroepen voor de zitting. Overigens geldt het volgende. GPS “vraagt” hier enkel om wanneer een verdachte wordt opgeroepen ter terechtzitting. Voor het uitvaardigen van een OMSB is het niet vereist om de eis te registreren. In dit geval wordt de sanctie geregistreerd.

Schuldvaststelling, reproduceerbaarheid, dossiervorming

Uit de steekproef komt naar voren dat in veel dossiers het voorberekingsformulier (poco-formulier) ontbreekt. Dit heeft te maken met de werkwijze van het parket. In ontboden-zaken worden thans geen poco-formulieren gebruikt. De zes districten van het arrondissement bieden dit soort zaken aan, die vervolgens worden gepland in de agenda door de KPC'er, tot een bepaald aantal per dag.

Het parket is bezig om over te gaan naar de niet-vast-tafel. Daardoor zal het poco-formulier standaard worden toegevoegd aan dossiers.

Voor de aangehouden verdachten ontvangt het parket het poco-formulier met onderliggende stukken van de politie als fysieke dossiers. Vanaf 1 juni worden de volledige dossiers ingescand en in GPS ingevoegd. Bij dossiers komt ook een label: groen is geen bijzonderheden, oranje is overleg met reclassering vereist, rood is overleg met alle ketenpartners vereist. Het eind-pv wordt opgemaakt bij afdoening. Als de advocaat daarom vraagt dan kan hij ook stukken ontvangen die niet zijn ondertekend.

In het arrondissement loopt een pilot met het digitaal procesdossier. Dossierstukken worden daarmee automatisch toegevoegd als ze zijn gegenereerd, en worden digitaal ondertekend. Dit loopt voorlopig nog in [REDACTED] met zaken waarin één verdachte één feit heeft gepleegd.

Reikwijdte OMSB en strafmodaliteiten

Het parket heeft een daling van het percentage dagvaardingen als doel gesteld. Dit wordt mede ingegeven door een gebrek aan zittingscapaciteit. Voor 2018 wordt gestreefd naar een dagvaardingspercentage van 45%. Als er teveel zaken op dagvaarden worden beoordeeld resulteert dit in ‘plankzaken’ die pas na lange tijd ter zitting komen. Dit is onwenselijk en tast de rechtszekerheid aan. Minder dagvaarden en meer OMSB opleggen betekent wel een extra belasting voor het OM. Om die voor een deel te ondervangen is sinds augustus een administratieve ondersteuning op de dienst.

[REDACTED] maakte van oudsher veel gebruik van transacties. Deze werden aangeboden waar de advocaat erbij was. Dit betekent dat er dus ook TOM-zittingen plaatsvonden. De transactie was een snelle en praktische afdoening waarbij geen schuldvaststelling plaatsvond. [REDACTED] stuurt nu sterk op het terugbrengen van transacties en het meer inzetten van OMSB als afdoening.

Het opleggen van taakstraffen bij OMSB kost meer tijd dan een geldboete. Wel zijn de ervaringen positief met deze strafmodaliteit. Voor een taakstraf worden verdachten gehoord, waardoor zij hun verhaal kunnen doen en de beslissing beter begrijpen. Er is een analyse gemaakt van 140 zaken waarin een taakstraf op de ZSM-dienst is opgelegd. Daaruit blijkt dat er één keer verzet is ingesteld, en dat de uitvoering van de taakstraffen sneller van start gaat. Verder heeft de taakstraf het voordeel dat er geen sprake is van mislukte executie.

Kwaliteitsborging – professionele gesprek, proces en bemensing

Het parket heeft een aantal duidelijke procesafspraken gemaakt met de politie. Volgend jaar mogen er maximaal 30 dagen zitten tussen aangifte en insturen aan OM. Na de ingangs- en

uitgangscontrolle door de politiecoördinator moet de zaak binnen 7 dagen beoordeeld worden. De beoordeling moet binnen 3 dagen door het OM worden verwerkt.

█ werkt met de meester-gezel verhouding. In dat kader houdt de arrondissementsofficier gedurende de gehele dag zicht op de workflow en deelt zaken toe, houdt overzicht en heeft in elk geval twee keer per dag briefings met de aanwezige assistent officieren. Dat betekent dat er veel openheid is op de werkvloer en veel uitgewisseld kan worden.

Het parket heeft een OMSB-week georganiseerd. Dit was een eenmalige activiteit verzorgd door een team van vier mensen. Het was bedoeld om OMSB onder de aandacht te brengen, en om mensen hun vragen laten stellen.

De doorlooptijden zijn kort omdat de afdoening op de ZSM-dienst plaatsvindt. Het ombouwen van TOM-zittingen naar OM-hoorzittingen en de overstap naar het nieuwe inrichtingsmodel van de niet-vasttafel zal een verlenging van de doorlooptijden tot gevolg hebben.

Er is een plan van aanpak opgesteld voor de verbetering van de administratieve ondersteuning bij de OM-hoorzittingen. Meer algemeen moet de kwaliteit van het administratieve personeel verbeterd worden op het parket. Er zijn veel medewerkers met een lage opleiding. Het parket is van plan om tien HBO'ers aan te nemen voor de administratie. De administratie gaat verdeeld worden over de werkomgevingen en daarnaast wordt een centrale administratie gevormd.

Managementinformatie

Er is een overzicht opgesteld met het aantal opgelegde OMSB's per afzonderlijke medewerker. Hier wordt nog niet op gestuurd en het gebruik van dit overzicht kent wel een aantal haken en ogen. Verschillen in resultaten moeten zorgvuldig geïdentificeerd worden. Deze kunnen ook te verklaren zijn uit het type zaken of uit de werkverdeling. De medewerker die vaak de uiteindelijke beslissingen invoert, krijgt een hoge score waarbij anderen het voorbereidende werk hebben gedaan. Een mogelijkheid is om de resultaten te bespreken in het overleg tussen meester en gezel. De kans dat het sturen op aantallen opgelegde OMSB's ten koste van de kwaliteit gaat wordt beperkt geacht. De cultuur op de werkvloer is dat medewerkers voldoende kritisch zijn. De kritische houding is zeker ook bij de assistent-officieren aanwezig.

Horen van verdachten

De TOM-zittingen worden omgezet in OM-hoorzittingen. Er vinden vanaf januari 2018 zes keer per maand OM-hoorzittingen plaats. Er zijn nu drie hoorzittingen geweest. De ervaringen zijn positief. Er is een goede opkomst. De OM-hoorzitting biedt de mogelijkheid om de draagkracht van een verdachte in beeld te krijgen. Als de OM-hoorzitting enige dagen na het eerste verhoor plaatsvindt, is de verdachte wat meer tot bedaren gekomen en minder snel geneigd in verzet te gaan.

Voor huiselijk geweld is nog geen alternatief voor de TOM-zitting.

De reclassering wil graag meewerken aan het omzetten naar OM-horen, maar we willen eerst de reguliere zaken goed doen, voordat we deze stroom beetpakken. Verwacht is medio 2018 ook HG OM Hoorzittingen in █ te hebben.

Het uitgangspunt in █ is het snelle traject voor de OMSB. In beginsel worden alle zaken op de dienst afgedaan. Enkel in zaken waarin het slachtoffer de mogelijkheid moet krijgen om zich te voegen als benadeelde partij wordt de zaak niet direct op de dienst afgedaan maar gepland op een OM hoor zitting.

Rechtsbijstand

In het arrondissement is altijd een advocaat op de dienst aanwezig. Voor de advocatuur is aanwezigheid op de ZSM *an sich* (naar verluidt) geen aantrekkelijk verdienmodel. Als er weinig zaken zijn, dan bekend dit dat ze weinig verdienen maar die tijd toch aanwezig moeten zijn op de dienst. Wel is het zo dat die aanwezigheid anderzijds ook vanuit de advocatuur wenselijk wordt geacht omdat zulks leidt tot uitbreiding van de klandizie. Immers, een blijde klant trekt andere klanten aan. Hoewel het werk op de dienst niet veel directe verdiensten met zich brengt geldt dit in indirecte zin dus wel. Aldus de representanten van de [REDACTED] balie. Aanvankelijk werd dit gefinancierd door de Raad voor de Rechtsbijstand. Daarnaast is er nog een pilot geweest m.b.t. consultatiebijstand. Deze stopte echter. De huidige situatie is dat er twee werkplekken beschikbaar zijn die het OM huurt van de reclassering. De advocaten kunnen als ze op locatie zijn ook de piketmeldingen afhandelen via een tele-verbinding op hun monitor.

Het grote voordeel van de aanwezigheid van de advocatuur op de dienst is dat zaken direct kunnen worden afgedaan en geëxecuteerd. Dit bevordert het slagingspercentage van de afdoeningen. Het OM heeft richting advocatuur beloofd dat het zou zorgen voor een directe afdoening in de vorm van een OMSB of een voorwaardelijk sepot. Waarbij de advocatuur gelijktijdig contact heeft met de verdachte. Dit hoeft niet een cliënt te zijn van advocaat.

Er zijn ook nadelen. Eén van de nadelen is dat niet iedere advocaat de afspraken over aanwezigheid nakomt: één keer in de twee weken komt het voor dat een advocaat niet aanwezig is. Daarnaast verschillen de werktijden. De dienst loopt tot tien uur, terwijl de werktijden van de advocaten tot acht uur is. Daarom moeten zaken waarvoor de aanwezigheid van een advocaat vereist is, voor acht uur worden afgedaan. Verder heb je ook geen invloed op wie er op de dienst verschijnt. Het is voorgekomen dat er slecht functionerende advocaten bij zaten. Als er problemen met een advocaat zijn wordt deze – in sommige gevallen (bijvoorbeeld bij herhaald falen)– van de lijst gehaald en niet meer ingeroosterd. Van de aanwezigheid van de advocatuur kan ook een prikkel uitgaan tot meer dagvaarden als de advocaat daar een voorkeur voor heeft. De eindbalans van de aanwezigheid van de advocatuur is echter positief.

Wensen landelijk project

Het parket heeft geen specifieke wensen t.a.v. het landelijk project OMSB. Wel zou de bevoegdheid voor het maken van het verslag van de OM-hoorzitting door een medewerker van de administratie handiger kunnen worden ingeregeld, meer specifiek m.b.t. autorisaties in GPS. In het algemeen is de indruk dat het OM er niet alles aan doet om het werk zo goed mogelijk te faciliteren. Dat geldt met name voor ICT, maar veel problemen op dat vlak zijn met work arounds op te lossen.

Verzet 0-meting

Verzet en herbeoordeling

Herbeoordeling in het kader van verzet wordt gedaan door een andere medewerker dan die de OMSB heeft opgelegd. Er is geen apart team van herbeoordelaars. Bij herbeoordeling wordt geen terugkoppeling gegeven aan de eerste beoordelaar; hiervoor ontbreekt de tijd.

De doorlooptijden van verzet zijn in [REDACTED] langer dan het landelijk gemiddelde. Een oorzaak hiervan is dat de politie de PV's te laat instuurt. Hierover is overleg geweest met de

politiecoördinatoren en hun chefs. Vanaf juni stuurt de politie de PV's in alle OMSB-zaken wel op tijd in. Dit zal gevolgen hebben voor de doorlooptijd.

Op de doorlooptijden van verzet wordt gestuurd via de werkbakken. De coördinatoren kijken hier wekelijks naar.